

KESKKONNAAMET

KORRALDUS

13.02.2023 nr DM-121719-10

Neanurme uuringuruumi geoloogilise uuringu loa nr L.MU/517153 andmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat ning võttes aluseks AS TREV-2 Grupp 18.10.2022 esitatud taotluse nr T-L.MU/1015229, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. Anda AS-le TREV-2 Grupp (registrikood 10047362) geoloogiline uuringu luba nr L.MU/517153 Neanurme uuringuruumis kehtivusajaga 13.02.2023-13.02.2028.

1.2. Korraldus jõustub AS-le TREV-2 Grupp teatavaks tegemisest.

Käesolev korraldus on uuringuloa nr L.MU/517153 lahutamatu osa. Uuringuluba nr L.MU/517153 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

2. ASJAOLUD

AS TREV-2 Grupp (registrikood 10047362, aadress Teemeistri tn 2, Nõmme linnaosa, Tallinn, Harju maakond) esitas 04.10.2022 Keskkonnaametile Neanurme uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse (edaspidi *uuringuluba*, registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 04.10.2022 dokumendina nr DM-121719-1, parandustaotlus registreeritud 18.10.2022 dokumendina DM-121719-3).

Neanurme uuringuruum asub Jõgeva maakonnas Põltsamaa vallas Tõrenurme külas riigimaal katastriüksusel Pikknurme metskond 5 (katastritunnus 61606:002:0390, sihtotstarve 100% maatulundusmaa). Riigivaravalitseja on Keskkonnaministeerium ja volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus.

Neanurme uuringuruumi teenindusala pindala on 43,50 ha. Tegemist on tarbevaru uuringuga, mille käigus plaanitakse rajada kuni 10 puurauku uurimissügavusega kuni 25 m. Uuritavaks maavaraks on ehitusdolokivi. Täiendavalt on uuringu käigus planeeritud teostada järgmised hüdrogeoloogilised katsetööd: veetaseme mõõtmine. Taotletava loa kehtivusaeg on viis aastat.

Neanurme uuringuruumi teenindusala asub täielikult Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundlikul alal (keskkonnaregistri kood LTA1000001).

Neanurme uuringuruumi teenindusala kattub maaparandussüsteemiga, mille registrikood on 2102880020080003. Taotletava uuringuruumi lõunaosa kattub kuni 10 km² valgalaga maaparandussüsteemi avatud eesvoolu Nukumäe/PÜ123 (maaparandussüsteemide registri kood 21028800200800031; eesvoolu kaitsevöönd 12 m; veekaitsevöönd 1 m) veekaitse- ja eesvoolu kaitsevöönditega.

Neanurme uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitstavaid loodusobjekte.

Neanurme uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää muinsuskaitseobjekte.

Uuringuloa taotlust on kontrollinud keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötleja Maaamet (10.10.2022 kiri nr 9-3/22/16972-2).

Riigilõivu seaduse § 136¹ lõike 1 kohaselt on riigilõiv 400 eurot tasutud 03.10.2022.

Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 30 lõike 2 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloa menetluse algatamise teate 24.10.2022 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning teavitas avatud menetluse algatamisest 19.10.2022 kirjaga nr DM-121719-4. Kuni uuringuloa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igapähe õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid.

Avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud.

MaaPS § 27 lõike 3 alusel saatis Keskkonnaamet 20.10.2022 kirjaga nr DM-121719-6 uuringuloa taotluse riigivara valitsejale.

Keskkonnaministeerium riigivara valitsejana kooskõlastas 21.11.2022 kirjaga nr 13-1/22/4668-3 (registreeritud KOTKAS-s 22.11.2022 kirjaga nr DM-121719-7) Neanurme uuringuruumis geoloogilise uuringu teostamise riigile kuuluval katastriüksusel Pikknurme metskond 5. Kooskõlastus anti järgmistel tingimustel:

1. Uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel Riigimetsa Majandamise Keskuse Jõgevamaa metsaülemat kinnisasjal välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette.
2. Kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

Nimetatud tingimused kantakse uuringuloo täiendavateks tingimusteks.

MaaPS § 27 lõike 7 kohaselt saatis Keskkonnaamet 19.10.2022 kirjaga nr DM-121719-5 teate avatud menetluse algatamisest ning uuringuloo taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele (Põltsamaa Vallavalitsus) tähtajaga kaks kuud.

Kohalik omavalitsus tähtaja jooksul (19.12.2022) arvamust ei avaldanud.

MaaPS § 30 lõike 5 alusel pani Keskkonnaamet õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks 27.01.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks 2 nädalat.

Avalikustamise käigus kirjalikke seisukohti ei laekunud.

Vastavalt HMS § 49 lõigetele 1 ja 3 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist, huvitatud isikule ja isikule, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada ning taotluse esitajale, võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Keskkonnaamet küsis AS-lt TREV-2 Grupp 26.01.2023 kirjaga nr DM-121719-9 arvamust või vastuväiteid uuringuloo andmise otsuse eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest. Keskkonnaamet edastas sama kirja ka kohalikele omavalitsusele ja Põllumajandus- ja Toiduametile teadmiseks.

Menetlusosalised tähtaja jooksul arvamust ei avaldanud.

3. KAALUTLUSED

Geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö (MaaPS § 4 lõige 2). Geoloogilise uuringu läbi viimine on lubatud vaid uuringuloo alusel (MaaPS § 17 lõige 2). Vastavalt uuringuloo saamiseks esitab taotleja loa andjale taotluse (MaaPS § 27 lõige 1). Uuringuloo andjaks on Keskkonnaamet (MaaPS § 26).

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 11 lõike 3 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (edaspidi KMH) kohustuslik KeHJS § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu¹“ (edaspidi määrus nr 224). Loa taotleja kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lõike 1 ega ka määruse nr 224 loendisse, mistõttu KeHJS § 3, § 6, § 11 lõike 3 ning määruse nr 224 alusel ei ole antud juhul KMH algatamine

kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ega KMH vajalikkuse kaalumine.

Geoloogilist uuringut võib korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik (MaaPS § 17 lõiked 3 ja 4). Uuringuloa alusel võib hüdrogeoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 208 punktide 1, 3 ja 5 kohane tegevusluba.

Geoloogilise uuringu teostaja on AS TREV-2 Grupp.

Juhul, kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekava ja jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse JäätS §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Uuringuloa taotluse kohaselt geoloogilise uuringu käigus kaevandamisjäätmekava ei teki ning seetõttu ei ole jäätmekava koostamine ja esitamine vajalik.

Keskkonnaamet kontrollis AS TREV-2 Grupp 18.10.2022 esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS, keskkonnaministri 09.01.2020 määrusele nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ ja KeHJS sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks uuringuloa menetlemiseks.

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad võib haldusorgan määrata kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõiguse tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). HMS § 53 kohaselt võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse seaduses või määrmuses sätestatud juhul või kui kõrvaltingimusega tuleks haldusakt jätta andmata. Vastavalt määrmuse nr 1 § 4 lõikele 3 kantakse uuringuloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ning kaevandamisjäätmekava käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks ja vajadusel muud täiendavad nõuded. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumi ja uuringuruumi teenindusalal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Neanurme uuringuruumi uuringuloale seatakse järgmised täiendavad tingimused:

1. Uuringu läbiviimisel tuleb teavitada e-posti teel Riigimetsa Majandamise Keskuse Jõgevamaa metsaülemat kinnisasjal välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette.
2. Kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS §-s 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

MaaPS § 35 lõige 1 punktides 4, 5, 8 ja lõige 2 punktides 2-3 tulenevat keeldumise alust menetluse käigus ei ilmnenud, mistõttu neid käesolevas korralduses ei käsitleta.

Neanurme uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitstavaid loodusobjekte (MaaPS § 35 lõige 1 punkt 11); muinsuskaitseobjekte (MaaPS § 35 lõige 1 punkt 3), mistõttu MaaPS § 27 lõigetes 4-6 nimetatud nõusoleku küsimise vajadust uuringuloa andmiseks ei olnud ja sellest tulenevat keeldumise alust ei esine.

MaaPS 35 lõige 2 punkt 1 sätestab, et uuringuloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning AS-i TREV-2 Grupp ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri teade seisuga 10.02.2023).

Uuringuloa andmisest keeldutakse, kui uuringu tegemine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strategiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Riigi huvi esinemist või puudumist analüüsitakse vastavalt Keskkonnaministeeriumi kantsleri 13.06.2013 käskkirjaga nr 610 kinnitatud juhendile „Juhend riiklike huvide kaalumiseks ehitusmaavarade kaevandamis- ja uuringulubade taotluste menetlemisel lähtuvalt varustuskindluse tagatusest“.

Järgnevalt on analüüsitud, kas taotletava uuringuruumi ning võimaliku tulevase mäeeraldise teeninduspiirkonnas on tagatud samaväärse maavara varustuskindlus. Varustuskindlus näitab, kui kauaks antud juhul võimaliku tulevase mäeeraldise teeninduspiirkonnas varem antud maavara kaevandamise keskkonnalubadega kaevandada antud maavaravaru jätkub, arvestades viimase 5 aasta keskmist kaevandamismahtu. Mäeeraldise optimaalseks teeninduspiirkonnaks loetakse 50 km raadiuses mäeeraldist ümbritsevat ala, sõltumata haldusjaotusest ja arvestades reaalseid veokauguseid ning veoteede tehnilist seisukorda. Maavara kaevandamise keskkonnalubadega kaevandamiseks antud varu peetakse piisavaks, kui varu jätkub vähemalt 10 aastaks. Kui analüüside tulemusel selgub, et varem kaevandamiseks antud mäeeraldiste piires kaevandatav jääkvaru rahuldab taotletava mäeeraldise teeninduspiirkonna vajadused kaevandamiseks taotletava maavara osas enam kui 10 aastaks, siis loetakse taotlus riigi huviga vastuolevaks.

Taotletava Neanurme uuringuruumi teeninduspiirkonda (50 km raadiusesse, sh ei ole arvestatud reaalseid veokauguseid) jäävate ehituslubjakivi ja ehitusdolokivi varuga karjäärade kaevandatav jääkvaru seisuga 01.01.2023 on ehituslubjakivil kokku ligikaudu 4006,745 tuh m³ ja ehitusdolokivil 12029,538 tuh m³. Viimase 5 aasta keskmiste kaevandamismahtude põhjal

kaevandatakse piirkonnas igal aastal ligikaudu 372,27 tuh m³ ehituslubjakivi ning 236,65 tuh m³ ehitusdolokivi. Seega on piirkonna varustuskindlus ehituslubjakivi ja ehitusdolokivi osas hetkel tagatud rohkem kui 10 aastaks ning maavara kaevandamiseks keskkonnaloa andmine peale uuringu tegemist on lähiaastatel vastuolus riigi huvidega.

Geoloogilise uuringu tegemine ja varu arvele võtmine keskkonnaregistri maardlate nimistus ei anna taotlejale kaevandamise õigust, kuid annab riigile maavarade otsingu ja uuringu seisukohalt kindlasti olulist informatsiooni, mistõttu uuringute tegemine ei ole vastuolus riigi huviga.

Eeltoodu alusel võib väita, et MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloa andmisest keeldumise alused puuduvad.

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise luba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Geoloogilise uuringu luba
2. Neanurme uuringuruumi teenindusala plaan.pdf

Teadmiseks: Maa-amet, Põllumajandus- ja Toiduamet, Põltsamaa Vallavalitsus, Riigimetsa Majandamise Keskus

Marju Kuldmaa
vanemspetsialist
maapõuebüroo